

Turvallisuus verkkokerroksella

- **IPsec**

- **Authentication Header (AH) -protokolla**
- **Encapsulation Security Payload (ESP) -protokolla**
- ennen käyttöä on luotava kommunikoivien koneiden välille **turvasopimus SA** (Security Agreement)
  - looginen yksisuuntainen yhteys verkkokerroksella
    - käytetty protokolla (AH tai ESP)
    - lähettäjän IP-osoite
    - 32-bittinen yhteystunnus SPI (Security Parameter Index)
      - kaikissa saman SA:n Isec-datagrammeissa sama SPI-arvo
- **ISKMP** (Internet Security Association and Key Management Protocol)
  - muodostaa ja purkaa SA-yhteyksiä
  - IKE (Internet Key Exchange) -algoritmi avainten hallintaan

2/6/01

AH-otsake

- **Varmistaa datagrammin eheyden ja lähettäjän identiteetin**

– “ juuri tämä lähettäjä on lähettänyt juuri tämän paketin”

- kukaan ei väärentänyt lähettäjä
- kukaan ei ole millaan tavoin muuttanut pakettia

Protokollakenttä (= 51) ilmoittaa, että mukana on AH-otsake eli käytössä AH-protokolla

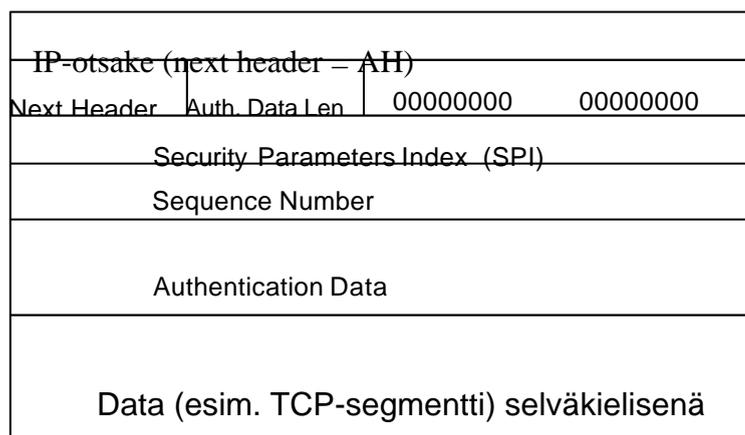
2/6/01

AH-otsake

- **Next header**
  - onko data TCP-, UDP-,.... Segmentti
- **SPI eli yhteystunnus**
  - yhdessä lähettäjän IP-osoitteen ja käytetyn protokollan kanssa identifioi yhteyden turvasopimuksen SA
- **Sequence number**
  - järjestysnumero 32 bitillä, yhteyden alussa 0
- **Authentication Data**
  - sanoman digitaalinen allekirjoitus => lähettäjän identiteetin ja sanoman yhteyden varmistus
    - esim. DES, MD5 tai SHA

2/6/01

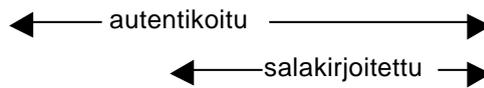
AH-otsake

2/6/01

ESP-otsake

- **Sanoman salaus ja lähettäjän autentikointi**

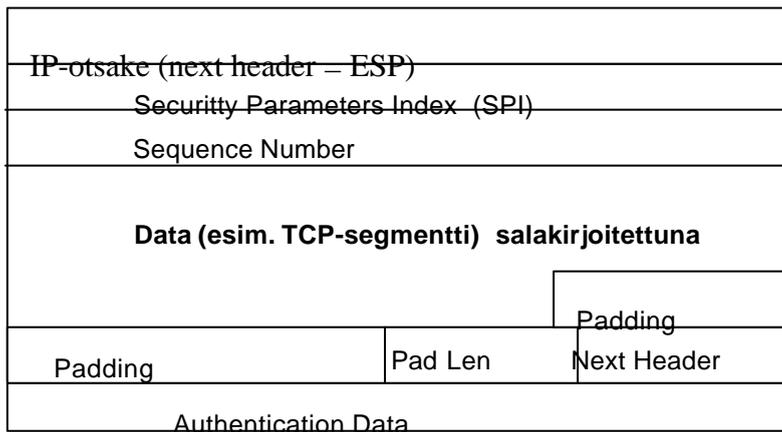
IP-otsake	ESP-otsake	TCP/UDP-segm.	ESP-peräke	ESP-autentikointi
-----------	------------	---------------	------------	-------------------

Protokollakenttä (=50): datagrammissa ESP-otsake ja -peräke

Salakirjoituksessa DES-CBC (Cipher Block Chaining)

2/6/01

ESP-otsake

2/6/01

- o
- o
- o

IPv6: osoiteavaruus

- **jaettu osiin**
  - osa IPv4-osoitteille
- **palveluntuottajapohjainen osa**
  - Internet-palvelujen tuottajille oma osuus osoitteista
  - noin 16 miljoonaa tuottajaa
- **maantieteellinen osa**
  - vastaa nykyistä Internetiä

2/6/01

- o
- o
- o
- o
- o
- o
- o
- o

- **Monilähetysosoitteet (multicast)**
  - lippukentän bitti: pysyvä vai tilapäinen ryhmä
  - scope-kenttä rajoittaa monilähetysten
    - linkkiin
    - solmuun
    - yritykseen
    - planeettaan
- **anycast**
  - osoitteena ryhmä,
  - riittää lähettää jollekin ryhmän jäsenelle

Osoitteen esitysmuoto

- **kahdeksan neljän heksaluvun ryhmää:**
  - 8000:0000:0000:0000:0123:4567:89AB:CDEF
    - ryhmän alkunollat voi jättää pois
    - 16 nollan ryhmät voi korvata kaksoispisteellä
  - => 8000::123:4567:89AB:CDEF
- **IPv4-osoitteet => ::193.31.20.46**

2/6/01

- **osoitteita on PALJON!**
- **$2^{128} \Rightarrow \sim 3 \cdot 10^{38}$**
- **tasaisesti jaettuna noin $7 \cdot 10^{23}$ IP-osoitetta jokaista maapallon pinnan neliometriä kohden**
  - > Avogadron luku = $6.022 \cdot 10^{23}$
= value of the number of atoms, molecules, etc. in a gram mole of any chemical substance.
- **vaikka jako olisi epätasaisempi, ainakin yli 1000 IP-osoitetta neliometriä kohden**

2/6/01

Siirtyminen IPv4 => IPv6

- **Kestää pitkään**

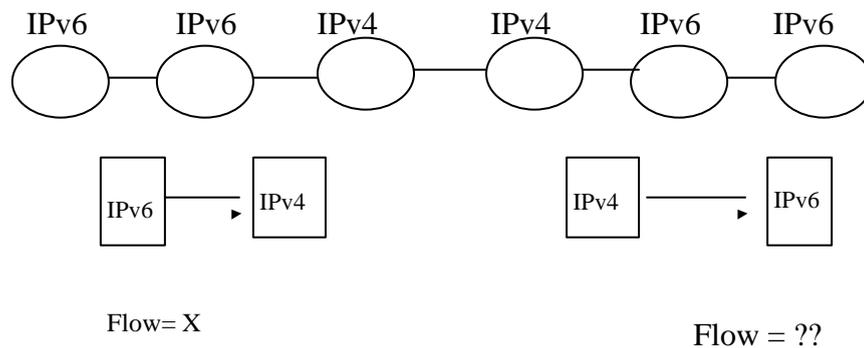
- edellinen suuri muutos NCP--> TCP 20 vuotta sitten ja silloin Internet oli paljon pienempi!
- Nyt satoja miljoonia koneita ja miljoonia verkon ylläpitäjiä

- **Ratkaisuja**

- kaksoispino (Dual stack)
  - IPv6-solmut toteuttavat myös IPv4:n toiminnot
- tunnelointi (tunneling)
  - IPv6-saarekkeet kommunikoivat IPv4-verkkojen läpi kuin minkä tahansa muun verkon läpi
  - lähettävät IPv6-sanomat 'kapseloituina' IPv4-sanomien sisällä

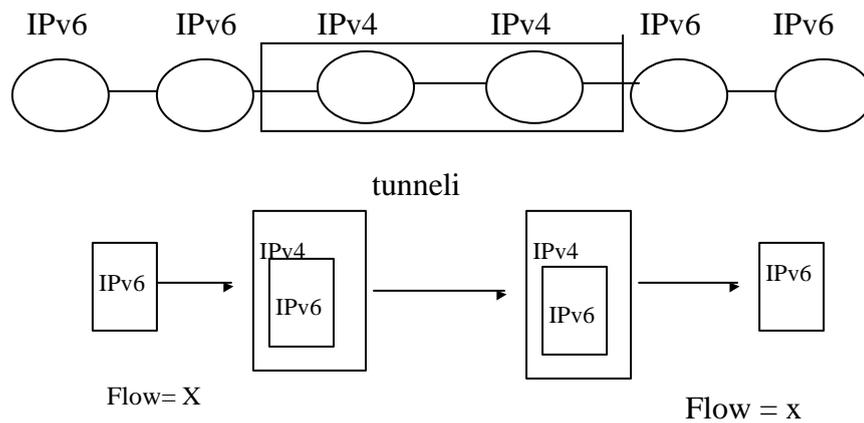
2/6/01

Kaksoispino

2/6/01

Tunnelointi

2/6/01

Onko IPv6 edes tarpeen?

- **Asiakkaat eivät kysele!**
- **Valmistajat eivät ole kiinnostuneita!**
- **Euroopassa ja Japanissa laajempi kiinnostus**
- **6Bone**

2/6/01

- o
- o
- o

3. Internet-protokollia

- **ICMP (Internet Control Message Protocol)**
- **ARP (Address Resolution Protocol)**
- **RARP (Reverse Address Resolution Protocol)**
- **OSPF (Open Shortest Path First)**
- **BGP (Border Gateway Protocol)**
- **IGMP (Internet Group Management Protocol)**
- **Mobile IP**
- **CIDR (Classless InterDomain Routing)**
- **IPv6**

2/6/01

o o o o o o o o

- o
- o
- o

ICMP (Internet Control Message Protocol)

- **Verkkoinformaation välittämiseen isäntäkoneiden ja reitittimien välillä**
  - reitittimet ilmoittavat verkon ongelmista toisilleen
  - reitittimet ilmoittavat lähetysten kohtalosta isäntäkoneille
    - "Destination network unreachable"
  - testauspakettien lähettäminen

2/6/01

o o o o o o o o

- o
- o
- o

- **ICMP-sanomat kapseloidaan IP-paketteihin**

- TCP- ja UDP-segmenttien tavoin
- IP-paketin protokollakentässä 'ICMP'
- => paketti annetaan ICMP:n käsiteltäväksi

- **ICMP-sanomassa**

- tyyppi + koodi kertovat sanoman
- 8 tavua sanoman aiheuttaneesta IP-paketista
  - jotta lähettäjä tietää, mikä paketti aiheutti sanoman

2/6/01

- o
- o
- o

ICMP-sanomia

- **Destination unreachable**
- **Time-To-Live exceeded**
- **Parameter problem**
- **Source quench**
- **Redirect**
- **Echo request, Echo reply**
- **Timestamp request, Timestamp reply**

2/6/01

○
○
○

Summary of Message Types

- **0 Echo Reply**
- **3 Destination Unreachable**
- **4 Source Quench**
- **5 Redirect**
- **8 Echo**
- **11 Time Exceeded**
- **12 Parameter Problem**
- **13 Timestamp**
- **14 Timestamp Reply**
- **15 Information Request**
- **16 Information Reply**

2/6/01

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○
○
○

Type 3: Destination unreachable

Code

- 0 = net unreachable;
- 1 = host unreachable;
- 2 = protocol unreachable;
- 3 = port unreachable;
- 4 = fragmentation needed and DF set;
- 5 = source route failed.
- 6 = network unknown
- 7 = host unknown

2/6/01

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○
○
○

Type 11: Time-To-Live exceeded

Sanoma hävitettiin, koska sen elinaika ehti kulua umpeen

Code

0 = time to live exceeded in transit;

1 = fragment reassembly time exceeded.

2/6/01

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○
○
○

Type 12: Parameter problem

Virhe IP-otsakkeessa

? Sanomassa osoitin, joka kertoo virheellisen

? kohdan

? ilmoittaa virheellisen tavun

? esim. osoittimen arvo 1 kertoo, että vika on TOS-kentässä

? Sanoma lähetetään vain, jos IP-sanoma joudutaan virheen takia hävittämään

2/6/01

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Type 4: Source quench

Tällä voidaan ilmoittaa lähettäjälle, että sen tulee vähentää lähettämistään

- ? reititin joutuu hävittämään paketteja puskuristaan
- ? vastaanottaja ei ehdi käsitellä paketteja sitä vauhtia kun niitä tulee

HUOM! Käyttöä ei suositella

- TCP-ruuhkanvalvonta
- TCP-vuonvalvonta

2/6/01

Type 5: Redirect

Reititin voi pyytää isäntäkonetta lähettämään sanoman toiselle reitittimelle

Code:

0 = Redirect datagrams for the Network.

1 = Redirect datagrams for the Host.

2 = Redirect datagrams for the Type of Service and Network.

3 = Redirect datagrams for the Type of Service and Host

2/6/01

○
○
○

Echo-sanomat

Type 0: echo reply
Type 8: echo request

**Echo-pyynnön sanoma tulee palauttaa
echo-vastauksessa**

- ping-ohjelma lähettää echo-pyynnön koneelle ja pyynnön vastaanottanut kone palauttaa sen

2/6/01

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

○
○
○

Timestamp-sanomat

type 13: timestamp message
type 14: timestamp reply message

**lähettäjä leimaa lähettäessään
ja vastaanottaja saadessaan ja
uudelleenlähettäessään**

- The timestamp is 32 bits of milliseconds since midnight UT.

2/6/01

○ ○ ○ ○ ○ ○ ○ ○

Traceroute-ohjelma

? **Lähetää kohdekoneelle ICMP-sanomia, joissa TTL on 1, 2, 3,... sekuntia**

- reititin, jolla jonkin sanoman TTL loppuu, lähettää tästä ilmoituksen, jossa on reitittimen osoite ja aikaleima

? **Lähetäjä saa näin selville kiertoajan ja reitittimen eli kuljetun reitin lähettäjältä kohdekoneelle**

2/6/01

ICMPv6

• IPv6:n myötä

- virtaviivaistus
  - 'turhia' piirteitä pois
  - monilähetysprotokollan toiminnot mukaan (IGMP)
  - isommat kentät IPv6-osoitteita varten

Type	Length	Checksum
ICMP Body		

2/6/01

1	Destination Unreachable
2	Packet too Big
3	Time Exceeded
4	Parameter Problem
5	Echo Request
6	Echo Reply

ICMPv6 -sanomat